

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT

Mekanizmi Kombëtar për Parandalimin e Torturës,
trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. Prot.
Nr. Dok. 201802065/2

Tiranë ___/___/2019

Lënda: Rekomandime për inspektimin e kryer në Komisaratin e Policisë Sarandë.

Drejtuar: Z. Ilirjan DEMA
Shef i Komisarariatit të Policisë Sarandë

SARANDË

Për dijëni: Drejtues Madhor Ardi VELIU
Drejtor i Përgjithshëm i Policisë të Shtetit

TIRANË

Drejtues i Parë Gentian SHEHAJ
Drejtor i Drejtorisë Vendore të Policisë Vlorë

VLORE

Të nderuar zotërinj,

Avokati i Popullit, në rolin e Mekanizmit Kombëtar për parandalimin e torturës, trajtimit ose dënimit të egër, çnjerëzor ose poshtërues, në vijim Mekanizmi Kombëtar,¹ bazuar në nenin 19/1 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999, "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, kreu një inspektim në Komisaratin e Policisë Sarandë.

Inspektimi u krye në datën 17.10.2018, sipas Planit të Inspektimit të miratuar nga Avokati i Popullit. Në përbërje të grupit inspektues morën pjesë z.Besnik Deda, z.Alfred Koçobashi dhe z.Genci Tërpo, me detyrë Nd/Komisionerë pranë Mekanizmit Kombëtar.

Inspektimi kishte si qëllim verifikimin e respektimit të standardeve të përcaktuara në ligjin nr. 108/2014, "Për Policinë e Shtetit", Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.1102, datë 07.11. 2017, për miratimin e procedurës standarde "Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre", Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.306, datë 31.03.2016, për miratimin e procedurës standarde "Rregullat teknike të shoqërimit në polici", si dhe zbatimin e rekomandimeve të Avokatit të Popullit të bëra gjatë inspektimeve të mëparshme.

¹ Neni 74/1 i ligjit nr. 8328, datë 16.04.1998, "Për të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgosurve", i ndryshuar.

Institucioni i Avokatit të Popullit, pasi u njoh me konstatimet e grupit inspektues, ka detyrimin kushtetues dhe ligjor t'ju parashtrorë konkluzionet përfundimtare, duke ju referuar si më poshtë vijon:

Shënime paraprake

Në përputhje me metodologjinë e zhvillimit të inspektimit në institucionet ku mbahen e trajtohen shtetas të privuar nga liria, grupi i inspektimit u takua me z.Illirjan Dema, Shef i Komisarariatit të Policisë Sarandë, i cili u vu në dijeni lidhur me qëllimin e inspektimit.

Më tej, grupi inspektimit vizitoi ambientet e shoqërimit dhe ato të sigurisë, disa nga zyrat e oficerëve të policisë gjyqësore në këtë Komisarariat, si dhe u njoh me gjithë dokumentacionin përkatës ku pasqyroheshin veprimet e kryera me personat e shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar.

Vlen të theksojmë se, drejtuesi i komisarariatit dhe punonjësit e tjerë të policisë me të cilët mori kontakt grupi inspektues i Mekanizmit Kombëtar, u treguan bashkëpunues dhe transparentë gjatë komunikimit dhe inspektimit.

Nga informacioni u konstatua se, gjendja e ambienteve të shoqërimit dhe të sigurisë në mjediset e policisë të Komisarariatit, kishte mbetur e pandryshuar nga ajo e evidentuar në inspektimin e mëparshëm. Institucioni i Avokatit të Popullit në vite ka konstatuar në Komisarariatin e Policisë Sarandë të njëjtën problematikë dhe ka rekomanduar marrjen e masave për ndërtimin dhe përshtatjen e këtyre ambienteve në përputhje me standardet ligjore dhe dokumentet ndërkombëtare, por situata vazhdon të jetë e njëjtë.

Plotësimi i kushteve dhe standardeve për mbajtjen dhe trajtimin e personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar në mjediset e policisë, përbën detyrim ligjor për Komisarariatin e Policisë Sarandë, me qëllim garantimin e respektimit të të drejtave të personave të privuar nga liria.

Konkretisht, nuk kishin gjetur zbatim rekomandimet e Institucionit të Avokatit të Popullit që lidhen me;

- mbylljen e dhomave ekzistuese të sigurisë në Komisarariatin e Policisë Sarandë dhe marrjen e masave të menjëhershme, për krijimin e ambienteve të reja të sigurisë sipas procedurës standarde “Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre”;
- ndërtimin e ambienteve të shoqërimit, sipas kriterëve të parashikuara në procedurat standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”;
- krijimin e dhomës më vete për marrjen në pyetje të personave të arrestuar/ndaluar para se të dërgohen në ambientet e sigurisë, si dhe instalimin e sistemit të monitorimit me kamera për vëzhgimin e këtyre ambienteve.

Grupi i inspektimit konstatoi gjithashtu se, kishin gjetur zbatim rekomandimet e Institucionit të Avokatit të Popullit për plotësimin me saktësi të “Regjistrin të evidentimit të të dhënave për personat e shoqëruar” në këtë organ, si dhe për zbatimin e detyrimit ligjor të parashikuar në nenin 109/5 dhe 122/5 të ligjit nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde, për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë, që ngarkohen me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Në përfundim të inspektimit, pavarësisht disa masave që ishin marrë për respektimin e të drejtave ligjore të personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar, në Komisarriatin e Policisë Sarandë vazhdonin të ishin të pranishme disa problematika të theksuara, të cilat do të parashtrohen më poshtë.

Ambientet e shoqërimit dhe kushtet e tyre

Në Komisarriatin e Policisë Sarandë ambienti i shoqërimit nuk ishte ndërtuar sipas kushteve dhe kriterëve të parashikuara në procedurat standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.306, datë 31.03.2016.

Grupi inspektimit konstatoi se, në ambientin e shoqërimit ishte vetëm 1 (një) dhomë që shërbente për shoqërimin e personave të rritur dhe femrave, në formën dhomë-paradhomë. Në rastet kur shoqëroheshin të mitur, ata mbaheshin në zyrat e punonjësve të policisë deri në përfundim të verifikimit të rastit apo kryerjes së veprimeve procedurale për të cilat ishin shoqëruar në organin e policisë.

Paradhoma ishte e pajisur me tavolinë dhe karrige, ndërsa dhoma ishte e pajisur me stola të palëvizshëm në dy anë. Ndriçimi natyral dhe ajrimi në paradhomë ishte i mjaftueshëm, ndërsa në dhomë ndriçimi dhe ajrimi bëhej indirekt nga paradhoma dhe ishte i pamjaftueshëm. Gjithashtu, dhoma dhe paradhoma kishin ndriçim artificial nga rrjeti elektrik. Në fundin e dhomës ndodhej një tualet për plotësimin e nevojave vetjake të personave të shoqëruar. Ambienti i shoqërimit ishte i lyster dhe i pastër nga ana higjieno-sanitare.

Nga inspektimi rezultoi se, në ambientin e shoqërimit mungonte dhoma e shoqërimit më vete për femrat dhe të miturit², si dhe dhoma për marrjen në pyetje/intervistimin e personave të shoqëruar. Marrja në pyetje e këtyre personave kryhej në zyrat e punonjësve të policisë.

Në Komisarriatin e Policisë Sarandë grupi inspektues konstatoi gjithashtu se, mungonte sistemi i monitorimit me kamera për mbajtjen në vëzhgim të korridorit në ambientin e shoqërimit, si dhe të dhomës për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar.

Institucioni i Avokati i Popullit, ka rekomanduar ndërtimin e ambientit të shoqërimit sipas standardeve, duke krijuar kushte për trajtim dinjitoz të të shoqëruarve, por nga inspektimi rezultoi se, ky ambient nuk ishte në përputhje me aktet ligjore dhe dokumentet ndërkombëtare të miratuara për këtë qëllim.

Institucioni i Avokati i Popullit gjykon se, standardet e përcaktuara në rregullat teknike të shoqërimit, janë standarde minimale që duhet të respektohen në mjediset e policisë, ndaj plotësimi i tyre është detyrim ligjor për organet e policisë.

Ambientet e sigurisë dhe kushtet e tyre

Në Komisarriatin e Policisë Sarandë gjendja e ambientit të sigurisë, nuk ishte në përputhje me kushtet dhe kriteret e parashikuara në procedurën standarde “Trajtimi dhe sigurimi i

² Kreu VI, pika 3 e procedurave standarde: “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”

personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.1102, datë 07.11.2017.

Ambienti i sigurisë ndodhej brenda godinës së Komisarariatit të Policisë Sarandë. Në këtë ambient, kishte 2 dhoma me kapacitet për 3 (tre) persona, i cili shërbente vetëm për mbajtjen, trajtimin dhe sigurimin e personave të rritur. Në rastet kur personat e arrestuar/të ndaluar ishin femra dhe të mitur, ata shoqëroheshin për në ambientin e dhomave të sigurisë të Komisarariatit të Policisë Vlorë.

Ndërkohë, gjendja e kushteve fizike dhe materiale në ambientin e sigurisë të Komisarariatit të Policisë Vlorë bëhet problematike, në rastin e sjelljes të personave të arrestuar/ndaluar nga komisarariatet e policisë Sarandë dhe Delvinë. Në këtë Komisarariat, mungojnë ambientet e përcaktuara në procedurën standarde, në veçanti dhomat për trajtimin me dinjtet të femrave dhe të miturve të arrestuar/ndaluar.

Grupi i inspektimit konstatoi se, kushtet dhe gjendja teknike në ambientin brenda dhe jashtë dhomave të sigurisë nuk ishin të përshtatshme për trajtimin dhe sigurimin e personave të arrestuar/ndaluar³. Koridori dhe muret e dhomave ishin me lagështirë. Dritaret e dhomave ishin me përmasa të vogla dhe nuk lejonin futjen e ajrimit dhe të ndriçimit natyral të mjaftueshëm. Të dyja dhomat ishin të pajisura me shtretër, respektivisht dy shtretër në një të një dhomë dhe një shtrat në dhomën tjetër. Ato ishin të pajisura me materiale si dyshekë, batanije e jastekë, por ato ishin të vjetëruara.

Në korridorin e ambientit të sigurisë ndodhej një tualet i përbashkët, i cili kishte ujë të rrjedhshëm, por nuk kishte dush me ujë të ngrohtë. Në këtë ambient kishte ndriçim artificial që sigurohej nga rrjeti elektrik. Gjithashtu në ambientin e sigurisë nuk kishte mjedis më vete për ajrimin e të arrestuarve/ndaluarve.

Në ambientin e sigurisë ishte instaluar një telefon fiks, i cili shërbente në rastet emergjente për njoftimin e zyrës së informacionit nga punonjësit e policisë që shërbenin në këtë ambient. Ndërsa në dhoma mungonte butoni me zile/sinjali në mur për kontaktin e personave të arrestuar/ndaluar me punonjësin e policisë në rast nevojë.

Gjithashtu, në ambientin e sigurisë mungonte sistemi i monitorimit me kamera për mbajtjen në vëzhgim të koridorit dhe të dhomave të sigurisë. Në rast ndërprerje të energjisë elektrike, komisarariatit kishte në gadishmëri një gjenerator për furnizimin e ambientit të sigurisë me energji elektrike.

Nga informacioni i drejtuesit të komisarariatit të policisë, rezultoi se në rastet kur numri i personave të arrestuar/të ndaluar ishte mbi kapacitetin e dhomave të sigurisë, këta persona shoqëroheshin për në dhomat e sigurisë të Drejtorisë Vendore të Policisë Vlorë ose në ambientet e sigurisë të Drejtorisë Vendore të Policisë Gjirokastër. Ndërkohë, në bazë të një marrëveshje midis Ministrisë të Drejtësisë dhe Ministrisë së Brendshme, dhoma e observimit/veçimit në Institucionin e Ekzekutimeve të Vendimeve Penale Sarandë, përdorej si dhomë sigurie.

³ *Kreu VIII, pika 3 e procedurës standarte “Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre”.*

Në këto kushte, drejtuesi i komisariatit të policisë Sarandë ngriti si problem, shtimin e numrit të dhomave të sigurisë dhe kapacitetin e tyre, për shkak se, gjatë sezonit turistik popullsia e qytetit të Sarandës dyfishohet dhe kishte numër të lartë të ngjarjeve dhe respektivisht të personave të arrestuar/të ndaluar nga punonjësit e policisë të këtij komisariati.

Gjithashtu, grupi i inspektimit kërkoi në mënyrë të përsëritur aktin për miratimin e dhomave të sigurisë në Komisaratin e Policisë Sarandë, por nga ana e tyre u informuan se nuk disponohej një akt i tillë. Sipas informacionit të drejtuesit të komisariatit dhomat e sigurisë në këtë Komisarati ishin në funksionim që prej shumë vitesh.

Duke vlerësuar në tërësi elementët kryesor të ambientit të sigurisë në këtë Komisarati, për trajtimin dinjitoz të shtetasve të arrestuar dhe të ndaluar, gjykojmë se, dhomat e sigurisë **nuk** plotësojnë asnjë nga kushtet dhe kriteret ligjore të përcaktuara në aktet normative dhe dokumentet ndërkombëtare.

Regjistrat e personave të shoqëruar dhe të ndaluar/arrestuar dhe evidentimi i tyre

Gjatë inspektimit në Komisaratin e Policisë Sarandë, u konstatua se, personat e shoqëruar në organin e policisë regjistroheshin në “Regjistrin e evidentimit të të dhënave për personat e shoqëruar”, sipas “Model nr.1” të procedurës standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin nr. 306, datë 31.03.2016 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit dhe ishte i sekretuar. Regjistrimi i tyre në regjistër bëhej nga punonjësi i zyrës të informacionit, sipas dispozitave të ligjit nr.108/2014 “Për Policinë e Shtetit”.

Nga kqyrja e regjistrit për personat e shoqëruar në Komisaratin e Policisë Sarandë, koha e qëndrimit të shtetasve në gjendje shoqërimi ishte e ndryshme nga 1 deri në 10 orë në raste të veçanta. Koha e arrestimit apo ndalimit të të shoqëruarve ishte e njëjtë me kohën e shoqërimit të tyre pranë organit të policisë.

Të ndaluarit/arrestuarit nga punonjësit e policisë së këtij komisariati evidentoheshin në regjistrin e personave të ndaluar/arrestuar, i cili ishte i sekretuar. Ky regjistër u kontrollua dhe ishte i plotësuar me korrektësi në të gjitha rubrikat e tij.

Nga verifikimi i rregjistrave ku evidentohen rastet e shoqërimit dhe të arrestimeve/ndalimeve të kryera nga punonjësit e komisariatit të policisë, konstatuam se, zbatohet rekomandimi i Avokatit të Popullit për ndryshimin e praktikës të mëparshme, lidhur me orën e arrestimit dhe ndalimit të shtetasve, duke shënuar në procesverbalet e arrestimit apo ndalimit orën faktike kur ata shoqërohen për në organin e policisë, pra në orën kur personit i është privuar liria dhe jo orën kur përpilohet procesverbali përkatës apo kur hyjnë në komisarati.

Trajtimi i të ndaluarve/arrestuarve dhe i të shoqëruarve në ambientet e policisë

Gjatë kryerjes të inspektimit në ambientin e shoqërimit dhe në ambientin e sigurisë të Komisaritatit të Policisë Sarandë, nuk kishte asnjë person të shoqëruar apo të arrestuar/ të ndaluar.

Nga kqyrja në vend e sipërfaqes dhe kubaturës të dhomave të sigurisë rezultoi se, ato nuk plotësonin kushtet dhe kriteret e përcaktuara në procedurat standarde, për mbajtjen, trajtimin dhe sigurimin e personave që qëndrojnë në këto ambiente. Në rast mbipopullimi në të dy dhomat e planifikuara për personat e rritur, njëri prej tyre flinte në dyshek të vendosur në dysheme, për shkak të mungesës të shtretërve.

Grupi i inspektimit intervistoi punonjësit e policisë që shërbenin në këto ambiente dhe kontrollonin dokumentacionin lidhur me mënyrën e evidentimit të rasteve apo pretendimeve të shtetasve të shoqëruar apo të arrestuar/ndaluar për trajtim denigrues, jo human, si dhe për ushtrim dhune fizike e psikologjike nga punonjësit e policisë ndaj tyre. Në shënimet e mbajtura në regjistrat e punonjësve të shërbimit në dhomat e sigurisë dhe punonjësit e informacionit, grupi i inspektimit nuk konstatoi raste të keqtrajtimin ndaj shtetasve të shoqëruar apo personave të arrestuar/ të ndaluar.

Punonjësit e policisë të këtij komisarati shpjeguan gjithashtu se, në rastet e shoqërimit të personave në mjediset e policisë, si dhe gjatë ndalimit/arrestimit të tyre, punonjësit e policisë identifikoheshin duke u prezantuar me gjeneralitetet dhe detyrën që kryenin. Koha e qëndrimit të të arrestuarve në ambientin e sigurisë ishte brenda afatit ligjor. Nga intervistimi i punonjësve të informacionit dhe verifikimi i shënimeve në regjistrin e të dhënave të personave të arrestuar/ndsalar, rezultoi se, gjatë këtij viti nuk kishte raste të vonesave për transferimin e tyre, pas marrjes të vendimit nga ana e gjykatave, për në Institucionet e Ekzekutimit të Vendimeve Penale.

Lidhur me trajtimin me ushqim të të ndaluarve/arrestuarve ai kryhej tre herë në ditë, sipas normave për trajtimin me ushqim të përcaktuar në urdhrin e përbashkët nr. 432, datë 10.03.2008 të Ministrisë të Brendshme dhe Ministrisë të Shëndetësisë. Ushqimi përgatitej në kuzhinën e IEVP Sarandë, e cila ndodhej ngjitur me godinën e komisarit të policisë.

Në ambientet e sigurisë nuk kishte ambient kulturi, por të arrestuarve/ndaluarve u lejohej ushtrimi i riteve fetare brenda dhomave të sigurisë.

Nga informacioni i marrë nga punonjësit e policisë që kryenin shërbim në dhomat e sigurisë, personave të arrestuar/ndaluar u jepeshin produktet bazë për ruajtjen e higjienës vetjake dhe të ambientit, si sapun, letra higjienike dhe letra për fshirjen e duarve dhe të fytyrës.

Ambientet e intervistimit

Nga informacioni i dhënë nga drejtuesit e policisë në Komisaratin e Policisë Sarandë, si dhe nga verifikimet në vend të ambienteve të shoqërimit dhe ato të sigurisë, rezultoi se pranë tyre nuk kishte asnjë zyrë intervistimi për marrjen në pyetje të shtetasve nga punonjësit e policisë. Shtetasit e ndaluar/arrestuar, para se të hynin në ambientet e sigurisë, intervistoheshin nga oficerët e policisë gjyqësore në zyrat e punës së këtyre të fundit, të cilat nuk ishin të monitoruara me kamera.

Avokati i Popullit, nisur nga konstatimet në inspektimet e mëparshme, si dhe referuar standardeve ndërkombëtare⁴, ka rekomanduar marrjen e masave të menjëhershme për

⁴ “Një sistem i monitorimit të vazhdueshëm i standardeve dhe procedurave të intervistave të policisë duhet vënë në zbatim, po ashtu; kjo kërkon një regjistrim të saktë të intervistave të personave në ambientet e policisë, të cilat, nëse është e mundur duhet të zhvillohen me pajisje regjistruese elektronike (audio dhe/video). Duhet të kërkohet që të rregjistrohen në mënyrë sistematike koha kur ka filluar dhe mbaruar

pajisjen me kamera të ambientit të shoqërimit dhe të sigurisë, si dhe të dhomës për marrjen në pyetje të personave të shoqëruar apo të arrestuar/ndaluar, pasi e konsideron procesin e monitorimit filmik një element parësor për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive të njeriut. Monitorimi ka efekt parandalues për kryerjen e veprave të dhunshme dhe të dënueshme, si nga ana e personave të shoqëruar, të arrestuar/ndaluar, ashtu dhe nga vetë punonjësit e policisë së shtetit ndaj tyre.

Nga vizita që u krye në disa nga zyrat e oficerëve të policisë gjyqësore që u ndodhën në komisariat në kohën e inspektimit, nuk u gjetën paisje të përdorimit të dhunës ndaj personave me të cilët ata kryenin veprime procedurale.

Ndihma juridike, psikologjike dhe mjekësore e personave të shoqëruar dhe e të ndaluarve/arrestuarve

Lidhur me të drejtën e ligjshme për informim të personave që ndodhen në dhomat e shoqërimit, si dhe në ambientet e sigurisë të Komisarariatit të Policisë Sarandë, gjatë inspektimit u konstatua se në korridoret e tyre ishin të afishuara posterat me të drejtat e personave të arrestuar/ndaluar dhe atyre të shoqëruar, por ato ishin të vjetëruara dhe duhet të rinovohen me postera të rinj.

Në ambientet e shoqërimit dhe të sigurisë mungonin fletë palosjet me të drejtat e personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar në gjuhë të huaj.

Grupi i inspektimit konstatoi se, për shtetasit e ndaluar/arrestuar të huaj, punonjësit e zyrës së informacionit dispononin formularë me të drejtat e të arrestuarve/ndaluarve në disa gjuhë të huaja dhe ishin pjesë e dokumentacionit që shoqëronin këta persona.

Nga intervistimi i punonjësve të policisë, rezultoi se ndaj personave të arrestuar/ndaluar dhe personave të shoqëruar ishte respektuar e drejta e tyre për të pasur një avokat mbrojtës gjatë marrjes në pyetje. Po ashtu, këtyre personave u ishin krijuar mundësi reale nga punonjësit e policisë për të kontaktuar me avokatët e tyre dhe asistuar sa herë që ata merreshin në pyetje nga oficerët e policisë gjyqësore apo prokurorët e çështjes.

Në rastet kur të ndaluarit/arrestuarit të cilët nuk kishin mundësi financiare për të pajtuar avokat privat dhe kërkonin ndihmë juridike, atyre iu sigurohej nga prokurori mbrojtja me avokat kryesisht, sipas dispozitave të Kodit të Procedurës Penale.

Ndërsa në rastet kur të ndaluarit/arrestuarit ishin femra dhe të mitur, dërgoheshin në ambientet e sigurisë të Komisarariatit të Policisë Vlorë. Veprimet procedurale për të miturit kryheshin në praninë e detyrueshme të avokatit mbrojtës apo të caktuar kryesisht dhe të psikologut. Avokatët siguroheshin nga lista e avokatëve të dërguar nga organi i prokurorisë, e cila ishte e afishuar në zyrën e përgjegjësit të dhomave të sigurisë. Ndërsa psikologu ishte plotësuar në organikën e komisariatit të policisë.

Të ndaluarve dhe të arrestuarve u vihej në dispozicion nga oficerët e policisë gjyqësore kopje e procesverbalit të ndalimit/arrestimit, të kontrollit personal dhe të formularit me të drejtat e tyre.

intervista, ndonjë kërkesë të bërë nga i ndaluari gjatë intervistës, si dhe të personave të pranishëm gjatë çdo interviste.” CPT’ reports; Armenia: Visit 2010[par.18]

Grupi i inspektimit konstatoi gjithashtu se, vizita mjekësore e të ndaluarve/arrestuarve nga ana e personelit mjekësor ishte kryer brenda afatit të 12 orëve nga koha e vendosjes së tyre në këtë ambient, sikurse përcaktohet në procedurat standarde “Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre”.⁵ Vizita mjekësore e të ndaluarve/të arrestuarve kryhej nga një mjek i Spitalit të Sarandës, pasi Komisariati i Policisë Sarandë nuk ka në organik personel mjekësor. Shënimet me konstatimet, rekomandimet dhe mjekimet e dhëna pasqyroheshin në regjistrin e vizitave mjekësore. Ndërkohë, kartelat mjekësore (kartelat ditore) ishin të plotësuara dhe gjendeshin në fashikullin përkatës për çdo të arrestuar/ndaluar.

Në Komisarlatin e Policisë Sarandë ishin vendosur regjistra për evidentimin e ankesave dhe kërkesave të personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar. Nga verifikimi i tyre rezultoi se, kishte një numër shumë të vogël të ankesë/kërkesave të regjistruara në këtë rregjistrë nga personat e shoqëruar dhe të ndaluar/arrestuar, kryesisht për sigurimin e avokatit mbrojtës, të cilat ishin zgjidhur nga prokurori i çështjes duke caktuar avokatë kryesisht.

Grupi inspektimit konstatoi gjithashtu se, zbatohet detyrimi ligjor i parashikuar në nenin 109/5 dhe 122/5 të ligjit nr. 108/2014 “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar, si dhe në kapitullin VII, pika a.3.4 të procedurave standarde për plotësimin dhe dhënien e procesverbalit të veprimeve të kryera me të shoqëruarit nga punonjësit e policisë, që ishin ngarkuar me detyrën e kryerjes së verifikimit dhe trajtimin e çështjes përkatëse.

Në përfundim, grupi inspektues administroi në dosjen e inspektimit kopjen e email-it zyrtar me kërkesa që Komisariati i Policisë Sarandë i ishte drejtuar Drejtorisë Vendore të Policisë Vlorë, për dijeni organit epror Drejtorisë të Përgjithshëm të Policisë, për nevojën e buxhetimit në kryerjen e investimeve në dhomat e shoqërimit dhe ambientet e sigurisë, me qëllim ndërtimin e dhomave të sigurisë dhe dhomave të shoqërimit sipas standardeve ligjore dhe dokumentave ndërkombëtare. Nga informacioni i drejtuesit të Komisarlatit, u konstatua se fondet për këto investime janë përfshirë në projektet që do të realizohen për vitin buxhetor 2019.

Në këto kushte, Institucioni i Avokatit të Popullit gjykon se, ambienti i sigurisë të Komisarlatit të Policisë Sarandë duhet mbyllur përkohësisht, deri në përmirësimin e kushteve fizike të dhomave ku mbahen dhe trajtohen personat e arrestuar/ndaluar, sipas standardeve ligjore dhe dokumenteve ndërkombëtare.

Sa më sipër, bazuar në pikën 3 të nenit 63 të Kushtetutës ku parashikohet se: “Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur vëren shkelje të të drejtave dhe lirive të njeriut nga administrata publike” dhe në bazë të nenit 21/b të ligjit nr.8454 dt.04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar, ku përcaktohet se: “Avokati i Popullit paraqet rekomandime për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ, që, sipas tij ka shkaktuar shkelje të të drejtave dhe lirive”, me qëllim zgjidhjen e problemeve të konstatuara gjatë këtij inspektimi,

REKOMANDOJMË :

⁵ Kreu II, pika 7, procedurave standarde: “Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre”

1. Marrjen e masave të menjëhershme për mbylljen e përkohëshme të dhomave ekzistuese të sigurisë në Komisaratin e Policisë Sarandë, deri në plotësimin e kushteve dhe kriterëve të parashikuara në aktet ligjore dhe nënligjore, që të garantojnë respektimin e të drejtave të personave që qëndrojnë në këto ambiente.
2. Marrjen e masave të nevojshme për ndërtimin e ambienteve të reja të sigurisë sipas procedurës standarde “Trajtimi dhe sigurimi i personave të arrestuar/ndaluar në ambientet e Policisë së Shtetit, evidentimi dhe zgjidhja e kërkesë/ankesave të tyre”, miratuar me Urdhrin e Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit nr.1102, datë 07.11.2017.
3. Marrjen e masave të nevojshme për ndërtimin e ambientit të shoqërimit sipas kriterëve të parashikuara në procedurën standarde “Rregullat teknike të shoqërimit në polici”, miratuar me Urdhrin nr.306, datë 31.03.2016 të Drejtorit të Përgjithshëm të Policisë së Shtetit, të ndara më vete për personat e rritur, femra dhe të mitur.
4. Marrjen e masave të nevojshme për krijimin e dhomës më vete në ambientin e shoqërimit dhe të sigurisë, për marrjen në pyetje/intervistimin e personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar në mjediset e policisë.
5. Marrjen e masave të nevojshme për vendosjen e pajisjeve të sigurisë (sisteme me kamera audio-vizive) për vëzhgimin e ambienteve të brendshme dhe të jashtme të dhomave të shoqërimit dhe të sigurisë, të dhomës për për marrjen në pyetje/intervistimin e personave të shoqëruar dhe të arrestuar/ndaluar, si dhe për monitorimin e veprimeve të punonjësve të policisë me personat që ndodhen në mjediset e policisë.
6. Marrjen e masave të menjëhershme për instalimin në dhomat e sigurisë të butonit me zile/sinjali në mur, për kontaktin e personave të arrestuar/ndaluar me punonjës të policisë në rast nevojë.
7. Marrjen e masave për vendosjen e posterave dhe fletëpalosjeve në gjuhën shqipe dhe në gjuhë të huaj në ambientet e shoqërimit dhe të sigurisë.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do të merrni në zbatim të këtij rekomandimi, të vihemi në dijeni brenda afatit 30 ditor sipas nenit 22 të ligjit nr. 8454, datë 04.02.1999 “Për Avokatin e Popullit”, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj,

KOMISIONER

Ermonela XHAFA